

Projekt

z dnia 20 grudnia 2019 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W MORAWICY**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277), art. 5 ust. 1 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1696, 1815) oraz art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2018r. Poz. 994 t.j) Rada Miejska w Morawicy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Morawica na 2020 rok w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Morawica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Morawicy

z dnia 30 grudnia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

dla Miasta i Gmina Morawica na 2020 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w roku ubiegłym i stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Określa plan działań w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych oraz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem oraz przemocą w rodzinach.

Celem strategicznym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani jest wdrożenie szerokiego spektrum oddziaływań (profilaktycznych, prewencyjnych, leczniczych oraz reintegracyjnych) i zadań podejmowanych wspólnie z różnymi podmiotami na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym również w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Morawica.

Uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zadania zmierzające do jego osiągnięcia, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 celem podejmowanych w Gminie Morawica działań jest wydłużenie życia mieszkańców w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu poprzez realizację profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Realizatorem programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy -jednostka budżetowa Miasta i Gminy Morawica - w zakresie koordynowania Programu.

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Problemy alkoholowe należą do najpoważniejszych problemów społecznych tuż obok narkomanii czy przemocy w rodzinie. W sposób istotny wpływają na zdrowie fizyczne i psychiczne. Jego konsumpcja w sposób szkodliwy wpływa nie tylko na osobę uzależnioną ale również na całą rodzinę. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji samorządowej. Skuteczność działań podejmowanych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych warunkuje zaangażowanie i rzetelną współpracę wielu podmiotów i stąd kontynuacja niniejszego programu.

Dzisiaj pomoc ma być szybsza, skuteczniejsza i bardziej efektywna, taka która nie tylko ma minimalizować skutki spożywania alkoholu ale przede wszystkim zapobiegać, uświadamiać, edukować. Pokazywać jak radzić sobie z trudnymi sytuacjami, i wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu. W obecnej dobie trzeba podejmować działania kształtujące prawidłowe postawy osobowościowe.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 z dnia 4 sierpnia 2016r
2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku
3. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 29 lipca 2005 roku
4. Ustawa o zdrowiu publicznym 11 września 2015 roku

DOŚPIĘCZNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Uchwałą Nr XLII/465/18 Rady Gminy w Morawicy z dnia 26 czerwca 2018 r w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- do 4,5 % zawartości alkoholu w ilości 70 zezwoleń
- powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu w ilości 60 zezwoleń
- powyżej 18 zawartości alkoholu w wysokości 10 zezwoleń

Na terenie gminy Morawica jest ogółem 50 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (sklepy i lokale gastronomiczne).

ZADANIA OBOWIĄZKOWE SAMORZĄDU GMINY

Zgodnie z zapisami art.4 ust.1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Działania te ujęto w pięciu rozdziałach:

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.**
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.**
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**
- V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży.**

SPOSÓB REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.**
  1. Współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień.
  2. Współpraca z grupami wsparcia, z ruchami samopomocowymi.
  3. Wsparcie miejscowej placówki leczenia uzależnienia od alkoholu, w celu zapewnienia realizacji efektywnych programów psychoterapii uzależnień (zakup materiałów edukacyjnych).
  4. Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, poprzez konsultacje psychologiczne, prawne, terapeutyczne.
  5. Edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie profilaktyki uzależnień, poprzez dofinansowanie szkoleń w celu podniesienia poziomu wiedzy.
  6. Dystrybucja materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy na terenie gminy oraz regionu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
  1. Prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi i motywowanie do podjęcia leczenia.
  2. Kierowanie na badania do lekarzy biegłych, w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania placówki do podjęcia leczenia.
  3. Kierowanie wniosków do Sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego w przypadku występowania przesłanek zdrowotnych i przesłanek społecznych (demoralizacja małoletnich dzieci, systematyczne zakłócanie spokoju i porządku publicznego lub rozkładu życia rodzinnego).
  4. Zapewnienie schronienia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.
  5. Opłacanie pobytów dla osób samotnych, bezdomnych, uzależnionych w placówkach pomocowych (schroniska, noclegownie).

6. Organizacja różnych form pomocy na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (opłaty za pobytu w internatach, placówkach resocjalizacyjnych, zakup biletów na dojazdy do szkoły, dożywianie w szkole, w świetlicach itp.).

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

1. Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży poprzez realizację w szkołach i świetlicach programów profilaktycznych, zwłaszcza rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego, promujących zdrowy styl życia poprzez dofinansowywanie spotkań integracyjnych, oraz innych zajęć alternatywnych do picia, finansowanie nagród za udział w konkursach o charakterze profilaktycznym itp.

3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

4. Zakup i udostępnianie dla szkół i świetlic materiałów o charakterze edukacyjnym (czasopisma, książki, filmy itp.).

5. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, poprzez prowadzenie interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działalności świetlic środowiskowych na terenie gminy.

2. Dofinansowanie organizacji pozarządowych, których działania służą promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży (kluby sportowe, stowarzyszenia i fundacje).

3. Wsparcie rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w terapii, poprzez umożliwienie udziału w spotkaniach integracyjnych, zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej itp.

4. Wydatki na obsługę administracyjno-biurową gminnego programu profilaktyki, oraz działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morawicy.

5. Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Brudzowie w organizowaniu wyjazdów terapeutycznych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży.

1. Składanie do Policji wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku łamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku łamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.

2. Współdziałanie w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z zapisami ustawy.

3. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morawicy.

1. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa w punkcie 1 jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych potwierdzona przez jej Przewodniczącego

3. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji dla Przewodniczącego Komisji wynosi 260,00 zł (brutto).
4. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji dla Sekretarza Komisji wynosi 200,00 zł (brutto).
5. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji dla pozostałych członków wynosi 180,00 zł (brutto).
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2 i 3 wypłacane jest miesięcznie, zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniu Komisji.

Realizatorzy Programu:

1. BURMISTRZ MIASTA I GMINY
2. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
3. MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
4. PLACÓWKI SZKOLNE
5. POLICJA
6. STRAŻ GMINNA
7. ODDZIAŁY ODWYKOWE SZPITALA W MORAWICY
8. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
9. INNE INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU.

Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach Programu.

1. Realizacja zadań niniejszego Programu finansowana będzie ze środków pochodzących z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z art.18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i mogą być one przeznaczone na cele zawarte tylko w programie, zgodnie z rekomendacją Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Środki na realizację zadań Programu ujęte są w corocznym planie budżetowym Miasta i Gminy Morawica w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 Przeciwdziałanie Alkoholizmowi, rozdział 85153 Przeciwdziałanie Narkomanii.

3. Planowana wysokość dochodów z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na rok 2020 wynosi – 250 000,00 zł.

PLAN WYDATKÓW ZAPLANOWANYCH NA 2020 r.

L.p	Nazwa zadania	Wysokość środków
1.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych w tym: dotacje dla stowarzyszeń, utrzymanie świetlic wiejskich, opłacanie schronisk itp.	160 000,00 zł
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w tym: profilaktyka w szkole, kolonie, obozy, zakup książek, filmów i innych materiałów profilaktycznych.	40 000,00 zł
3.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków, oraz dotkniętych przemocą oraz ich rodzin, w tym: opinie biegłych sądowych, dyżury specjalistów, wsparcie leczenia odwykowe na terenie Gminy Morawica	30 000,00 zł
4.	Wzmocnienie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów programu w tym wynagrodzenia dla członków Komisji, szkolenia itp.	20 000,00 zł
	RAZEM	250 000,00 zł

Uzasadnienie

W myśl Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi program stanowi spis działań podejmowanych na terenie gminy, gdyż: „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”. Określa on działania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i minimalizacji szkód związanych z uzależnieniami.

Brak przeszkód formalnych, aby przyjmować do realizacji wspólny program dotyczący przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii, ponieważ zadania obu programów w wielu kwestiach są zbieżne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii mają być uchwalane corocznie w związku z obowiązującymi przepisami prawa: „Realizacja zadań, (...) jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy”.